

at hvis man lægger Vægt paa den praktiske Færdighed ved Eksamenen, saa har der gennemgaaende hidtil været alt for lidt deraf hos vore Seminarister, vel sagtens baade hos de mandlige og de kvindelige, og jeg tror egentlig heller ikke, man kan vente at de ved den nuværende Eksamen, hvor de skulle gøre Rede for alt det, de overhovedet have lært paa Seminarierne, hvor de skulle eksamineres i alle de forskellige Fag, der doceres, skulde kunne vise nogen virkelig praktisk Færdighed. Jeg tror, at det for en Del har været Humbug med den praktiske Færdighed, som der hidtil har været arbejdet paa at stifte dem, og jeg tror heller ikke, at man faar ret meget ud af det i Fremtiden, naar det skal prøves samtidig med den almindelige Eksamen. Jeg hører derfor til dem, der tro, at man maatte kunne finde en Udvej, hvor man indrettede sig saaledes, at Lærerne, efter at have taget deres almindelige Skolelærer-eksamen, kunde komme ud i praktisk Virksomhed, hvor de havde Lejlighed til at gøre virkelig Erfaring, havde Lejlighed til at erhverve sig praktisk Færdighed, og at de saa efter nogle Aars Forløb kunde komme ind igen, blive eksaminerede i praktisk Færdighed, maasse faa et Kursum i Pædagogik, og saa først faa Lov til at have Gnelærerembeder. Jeg tror slet ingen Ulykke der vilde være i, om en Del af vore Lærere kom til at vente et Par Aar paa at faa en fuld selvstændig Virksomhed. Det er tit ret tidligt, de komme i Gnelærervirksomhed, men jeg ved godt, at dette med en dobbelt Prøve fra mange Sider bliver betragtet som fuldstændigt Ræatteri. Jeg har hørt sige, at det vilde være en ren Ruin for Almuefolket, hvis man gif denne Vej. Det tror jeg aldeles ikke paa, for selvfølgelig kunde man paa Seminarierne — og det mener jeg virkelig, man skulde — give den samme Undervisning, ja en bedre Undervisning, end man nu giver i Pædagogik, og give den samme og en bedre Bedledning, end man nu giver, i Undervisning af Smaa børn, og naar de saa havde faaet deres Eksamen og gennem nogle Aars praktisk Virksomhed havde set, hvad det betød at være Lærer, tror jeg, de med langt større Forstand kunde tale med om pædagogiske Spørgsmaal og aflægge Prøve i praktisk Færdighed, end de nu kunne, og end man kan vente, at de nogen Sinde komme til med den Ordning, vi nu have. Saa er der en anden Ting, der staar i Forbindelse med det, som Landstingsudvalget har omtalt i sin Betænkning. Udvalget har der været enigt om at gøre en Henstilling til den ærede Minister, der gaar i den Retning, at man kommer bort fra den nuværende

amenskommissioner og kommer ind paa at lade Eksamenerne afholde ved Seminarierne med en Censurkommission, altsaa noget lignende, som man har paa flere andre Omraader. Jeg er ikke ganske klar over Virkningen af dette. Men der er noget derti, som tiltaler mig. Det er jo nemlig noget andet, der nu tales om, end der tidligere taltes om, da man havde Eksamenen alene ved Statsseminarierne, og alle de privat forberedte skulde gaa op ved Statsseminarierne. Saa gif man derfra til en Eksamenskommission for at faa mere ligelig Bedømmelse. Nu er derimod Tanken den, at man, saaledes som man har gjort ved Latin- og Realskoler, skulde lade de Skoler, som havde vist sig saaledes indrettede og saaledes styrede, at man turde betro dem det, afholde Eksamen, selv under fornøden Kontrol, og det er ganske vist noget, der kunde have ikke liden Betydning. Jeg tror i Virkeligheden, at det er en sundere Maade end Eksamenskommissionen. Men som sagt, jeg ikke ganske klar paa, hvorledes hele dette Forhold vil komme til at stille sig. Jeg vil blot nævne det her, fordi Landstingsudvalget har draget det saa stærkt frem og enstemmig indstillet det. Endelig er der i Landstingets Betænkning aftrykt et Andragende, som ogsaa er kommet her til Tinget — jeg har haft den Ære at indbringe det til Finansudvalget — fra Seminarieforsøgeren Bøjssén i Gedved og Seminarieforsøgeren Winther i Silkeborg. Dette Andragende gaar ud paa, at for det første Statsbidraget til trængende Elever maatte blive forhøjet og uddelt i Portioner, der mindst maatte beløbe sig til det, som Undervisningen i det paagældende Skoleaar koster, for det andet, at kun Elever i 2den og 3dje Klasse kunde modtage Statsunderstøttelse for saa vidt de Aaret forud havde frekventeret den foregaaende Klasse, og for det 3dje, at saadanne private Seminarier, der gennemføre 3aarig Uddannelsesetid, maatte kunne faa en Statsunderstøttelse paa visse nærmere Betingelser. Jeg tror, at der ogsaa her er noget, der er værd at overveje. Der er nemlig en Ulempe ved hele den nuværende Ordning, en Ulempe, som truer med at gøre Fortræd over for den private Virksomhed. Det er den, at den private Uddannelse ikke blot foregaar paa Anstalter, der virkelig lægge an paa at give en tilfredsstillende Uddannelse, men den foregaar ogsaa tit meget løst gennem Anstalter, som kun pudse lidt af til Eksamen eller gennem en Forberedelse, der er af endnu ringere Art, og vi have jo den Ordning, at enhver kan indstille sig til Skolelærer-eksamen uden at være indstillet af no-